

Fremsat den 11. februar 2022 af Susanne Zimmer (FG), Uffe Elbæk (FG) og Sikandar Siddique (FG)

Forslag til folketingsbeslutning om indførelsen af en biodiversitetslov

Folketinget pålægger regeringen at fremsætte et lovforslag til en biodiversitetslov senest medio 2023 efter en inddragende høringsproces. Loven skal forpligte regeringen til at fastsætte nationale mål og delmål, som sikrer, at mange år med tilbagegang i arter og naturtyper vendes til fremgang.

Biodiversitetsloven skal rumme konkrete målsætninger for den danske naturpolitik frem mod 2030, som sikrer en rig, mangfoldig og vild natur. Målsætningerne skal omfatte mål både for naturarealet, kvaliteten af naturen og beskyttelsen af arter og naturtyper. Loven skal desuden sikre, at naturpolitikken udformes i overensstemmelse med videnskabens anbefalinger, og sikre opfyldelse af mål i Eu-

ropa-Kommissionens biodiversitetsstrategi og FN's globale biodiversitetsmål – både i Danmark og i Danmarks internationale relationer.

I den forbindelse bør Biodiversitetsrådets ansvar og opgaver udvides til årligt at komme med en faglig vurdering af, hvorvidt den til enhver tid siddende regerings naturindsats er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser og med målsætningerne i biodiversitetsloven og de fastsatte delmål heri og komme med konkrete anbefalinger til den fremadrettede indsats.

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er en delvis genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 18, folketingsåret 2020-21. Der henvises til www.folketingstidende.dk, Folketingstidende 2020-21, tillæg A, B 18 som fremsat, og tillæg F, møde 13, kl. 17.00.

Den frie, vilde natur og biodiversiteten er truet. Økosystemer bryder sammen, og arter dør og forsvinder i et uhørt højt tempo. Ikke siden dinosaurernes uddøen er verdens dyrearter forsvundet så hurtigt som i dag. Det viser adskillige videnskabelige rapporter. Eksempelvis viser den seneste IPBES-rapport, at intet mindre end 1 million arter lige nu er truet af udryddelse (»Nature's dangerous decline 'unprecedented' – species extinction rates 'accelerating'«, IPBES Media Release, ipbes.net/news/Media-Release-Global-Assessment, maj 2019).

I Danmark mærker vi også krisens alvor. Vi er et af de lande i EU med den ringeste naturbeskyttelse (»Bevaringsstatus for naturtyper og arter – 2019«, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, rapport 340, 2019), og sammen med Bangladesh er vi det mest opdyrkede land i verden (»Sådan ligger landet – tal om landbruget 2017«, Danmarks Naturfredningsforening og Dyrenes Beskyttelse, 2018).

Begge dele har helt mærkbare konsekvenser for naturen og biodiversiteten. Eksempelvis er 11 arter af dagsommerfugle forsvundet fra den danske natur de sidste 50 år. Bestanden af viber og sanglærker er faldet med henholdsvis 76 pct. og 65 pct. siden 1976 (»Kæmpe faktatjek slår fast: Intensivt landbrug presser dyr og natur«, Danmarks Naturfredningsforening, www.dn.dk, den 14. februar 2018).

Ud af de i alt 287 vildtlevende arter af bier er 50 ikke set siden 1974 (»Topforskere: Her er fakta i debatten om bier«, Altinget, Miljø, den 17. november 2017). Derudover viser en NOVANA-rapport fra 2019, at de danske skove har det elendigt (»Rapport: Danske skove har det ringe og er blevet mørkere«, Jyllands-Posten.dk, den 19. februar 2019).

Også i havet er biodiversiteten under pres. Syv ud af otte af de særligt bevaringsværdige marine naturtyper vurderes at være »i stærk ugunstig bevaringstilstand«, jf. rapporten fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi som omtalt ovenfor.

Forslagsstillerne mener, at der er brug for akutte, seriøse svar på natur- og biodiversitetskrisen. Naturen og alle de liv – dyr og planter – vi deler planeten med, skal have meget mere plads, end de har i dag. Det gælder både til lands og til vands.

Den 4. november 2021 indgik regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet en aftale, »Natur- og biodiversitetspakken«, på 888 mio. kr. i perioden 2021-2024 til bl.a. udlæg af urørt skov, etablering af nye naturnationalparker og udarbejdelse af en strategi for forvaltning af truede arter. Desuden indgik regeringen og de samme partier samt Kristendemokraterne den

4. december 2021 en delaftale under finansloven for 2022 ved navn »Investeringer i et fortsat grønnere Danmark« om bl.a. at etablere marine naturnationalparker i Øresund og Lillebælt (»Delaftale mellem regeringen og Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Alternativet og Kristendemokraterne om: Investeringer i et fortsat grønnere Danmark«).

Begge aftaler viser skridt i den rigtige retning, men efter forslagsstillernes forståelse og i betragtning af udfordringernes omfang er indsatsen langtfra omfattende nok til at håndtere de økologiske kriser og leve op til internationale forpligtelser.

Det foreslås helt konkret, at der indføres en egentlig biodiversitetslov i Danmark inspireret af klimaloven. Loven skal som minimum indeholde følgende mål:

- Senest i 2030 skal en tredjedel af landarealet være beskyttet natur. Heraf skal to tredjedel gøres til naturzone, hvor biodiversiteten har førsteprioritet, og hvor der ikke må foregå kommerciel produktion.
- Senest i 2030 skal en tredjedel af havarealet være beskyttet natur. Heraf skal en tredjedel være beskyttet mod alle former for udnyttelse og fungere som et videnskabeligt referenceområde.
- Senest i 2030 skal al statskov (ca. 110.000 ha) være udlagt som urørt skov. Heraf skal 75.000 ha være udlagt til urørt skov i 2025. Ydermere skal mindst 50.000 ha privat skov udlægges til urørt skov senest i 2030, hvilket bør ske ud fra de anbefalinger fra Center for Makroøkologi, Evolution og Klima, som fremgår af rapporten »Bevarelse af biodiversiteten i de danske skove« (»Bevarelse af biodiversiteten i de danske skove: en analyse af den nødvendige indsats, og hvad den betyder for skovens andre samfundsgoder«, Center for Makroøkologi, Evolution og Klima, 2016).
- Senest i 2025 skal det være indskrevet som et krav i nationalparkloven, at eksisterende og nye nationalparker og naturnationalparker inden for 5 år lever op til den internationale naturbeskyttelsesorganisation IUCN's internationale kategorisering af nationalparker (kategori II), hvilket dækker over områder, der er rene eller næsten rene naturområder.
- Senest i 2050 skal alle naturtyper, hvor det er fysisk muligt, have gunstig bevaringsstatus. Fokus skal i den forbindelse være på EU's habitatnaturtyper og beskyttede naturtyper efter naturbeskyttelsesloven.
- Kommunerne pålægges at udarbejde bynaturstrategier, herunder med mål på f.eks. 20 pct. natur i større byer inden 2030.

Derudover skal følgende sikres gennem biodiversitetsloven:

- Biodiversitetsloven pålægger myndighederne at overvå-

ge arter og naturtyper, så der kan opnås troværdig information om arters og naturtyper tilstand.

- Biodiversitetsloven pålægger myndighederne at gennemgå, identificere og fjerne/reducere regler og incitamenter, som svækker biodiversiteten.
- Biodiversitetsloven sikrer, at indsatser for biodiversitet sker omkostningseffektivt, og at de statslige og kommunale natur- og skovarealer forvaltes primært med biodiversitet for øje.
- Biodiversitetsloven sikrer, at biodiversiteten medtænkes, når der etableres klimasikringer.
- Biodiversitetsloven sikrer, at biodiversitet medtænkes i anlæggelsen af energianlæg og infrastruktur.
- Biodiversitetsloven giver hjemmel til udlæg af nationalparker både på land og til havs.
- Biodiversitetsloven forpligter Danmark i overensstemmelse med de internationale målsætninger fastsat og tiltrådt af Danmark i regi af både FN og EU.
- Biodiversitetsloven sikrer borgeres og interessenters ad-

gang til information, oplysning og deltagelse i demokratiske høringsprocesser, der vedrører biodiversitet, jf. Århuskonventionen.

For at sikre en ambitiøs indsats og for at anskueliggøre, om den aktuelle indsats lever op til målsætningerne i biodiversitetsloven, bør biodiversitetsloven udstyres med konkrete delmål, som kan understøtte den nødvendige fremdrift i arbejdet. Det foreslås, at det nuværende uafhængige og forskningsbaserede Biodiversitetsråd gøres permanent, når rådets nuværende bevilling ophører, og at rådets opgaver udvides til årligt at vurdere, om regeringens indsats lever op til biodiversitetsloven og fastsatte delmål, og komme med konkrete anbefalinger til den fremadrettede indsats, sådan som man bl.a. kender det fra Klimarådets arbejde på klimaområdet. Biodiversitetsrådet tilføres midler på en femårig periode tilsvarende rådets opgaver.

Skriftlig fremsættelse

Susanne Zimmer (FG):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelsen af en biodiversitetslov.

(Beslutningsforslag nr. B 90)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.